

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egyenlő részletben: 10 részletenként.

Előfizetel csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árazabály szerint számítanak. — Nagyobb és többeszer hirdetések jutányosan eszközöltenek.

Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.

Nyíltter petít sora: 20 kr.

B-Gyarmat 1896. október 1.

A tegnapi közgyűlés gyönyörű s magasztos ünnepélylél kezdődött. Kossuth Lajos arcképének a leplezése ment végbe s az ünnepi szónok Beniczky Árpád orsz. képviselő volt.

A nemzet e nagy történelmi alakja előtt mindenki hódolattal hajlik meg s a vármegye közönsége is e hódolatnak tett eleget akkor, midőn történetünk e nagy intője s vezetője képeinek lefestésével adózott s alakját a vármegye nagy termében megörökítette és elhelyezte.

Az ünnepélyes hangulatot nagyban emelte az ünnepi beszéd. Tartalmasabb, képzetekben fordulatokban gazdagabb ünnepi beszéd alig ha hangzott még el a vármegye nagytermében. A szónok férfias alakja, érczes hangja s hirtelljes előadása csak emelte a hatást. A nagy figyelemmel hallgatott beszédet többször szakította meg a helyeslés s befejezése után szünni nem akaró éljenzés és taps tört ki s zúdult fel a nagy teremben. A közgyűlés a beszédet Laszkary Gyula indítványára jegyzőkönyvbe iktatni rendelte. Mi is egész terjedelmében közöljük. Olvassa el mindenki, s gyönyörködjek annak szépségeiben.

E fényes jelenet után valóban nehéz feladat reá mutatunk arra, melyet egy bizottsági tag felszólalása inscenált. Nem keresebbet akart, mint a központi főszolgabíró, az alispánt felfüggesztetni s a főispánt dorgálásban részesíteni. Az indítvány természetesen elbukott s a kilőtt nyíl a felszólalóra pattant vissza. A felháborodott közgyűlés a bűnvádi utra tette át az ügyet, hogy az afféle támadás méltó megtorlásban részesüljön.

TÁRCZA.

G. Veray Zsigmond.

I.

A kis Amor igazán deinkrata Isten. Egy csepet sem válogat abban, hogy kit vegyen célba nyílával, kit sebezzen meg a szerelem édes-bus éretével. Még abban sem válogat, vajjon az illető centrum letette-e a maturát, vagy elbukott-e azon.

Egy szép napon, mikor a mosolygó napsugár szeliden tűzött le a kiskertben lévő szászorszépekre, s a kalitkában lévő kanári is felvidulva dalolta énekét mindenki kint volt a zöldben, mindenki örült a természet ezen varázsos szépségeinek, és a lány fuvallma szellők szerelmes megszólalásba hozták az emberek véréit, G. Veray Zsigmond otthon üldögélt s csendesen lapozgatott kis szobakájában egy, Gönczy ábracét, mikor is az ablakon egy esőkolnivaló kis barna fej nézett be, s megpillantva Zsiga urat, kedves zavarral mentegetőzött.

— Bocsanat Veray ur, ha háborgatom, de ide küldött kedves mamája, hogy nővérkéjét itt találom.

— Oh kisasszony, — sóhajtott Zsiga ur, — a nővérem nincs itt, hanem azért ön engem szemmi észre szem háborgat.

(Veray Zsigmond seálypítet egy kicsit hát a történelmi hűség kedvéért írom le beszédjét, ahogy elmondotta.)

A közgyűlésről szóló tudósításunk a következő:

Tíz óra előtt a megyeház díszes portikusa telve volt bizottsági tagokkal, kik igen szép számban jelentek meg. A megjelentek száma 140-re tehető. Tíz órakor megcsendült a kis harang s mindenki sietett helyét elfoglalni. A kormánypartiak a baloldali és a közép asztalok mellé ültek, míg az ellenzékiek a jobboldali asztalt foglalták el. Gróf Pejacsevich Arthur az ellenzék tagjai közt volt. Mindenkinél feltűnt, hogy sem Scitovszky János, sem Jeszenszky Sándor báró a közgyűlésen nem vettek részt. Bró Jeszensky Sándor a közgyűlést megelőző napon B-Gyarmaton volt. Scitovszky pártvezérnek távolmaradása mindenféle kombinációra adott alkalmat. A losoncziak, a kik már most kényelmesen megjárhatják az új vonaton a székvárost, — igen szép számban jelentek meg; szíriakidőke is szépen volt képviselve.

Daniel László főispán a közgyűlést megnyitván a szép számban megjelent bizottsági tagokat szívesen üdvözölte, mely üdvözlés után kedves kötelességének tartotta bejelenteni József főherczeg leányának, Mária Dorottjának Fülöp orleansi herczeggel való eljegyzési tényét. A főispán indítványára nagy lelkesedéssel határozta el a vármegye, hogy József főherczeghez feliratott intéz, mely felirathat a vármegye szerencse kívánatait fogja kifejezni. Bejelentéi továbbá a főispán, hogy Kossuth Lajos hazánk nagy fiának arcképe lefestetvén, az arckép a mult gyűlés határozata értelmében a mai napon ünnepélyesen leleplezendő. és jelesünk sorában elhelyezendő s annak előadásá után, hogy az ünnepi beszéd megtartására felkérés folytán Beniczky Árpád urat volt szerencsés megnyerni, — felkérte Beniczky Árpád urat az ünnepi beszéd elmondására.

Beniczky Árpád erre, első cikkünkben is méltatott következő szép és nagyhatású beszédet mondta el:

Méltóságos főispán ur, mélyen tisztelt vármegyei közgyűlés!

Mély megilletődéssel és a hazafias kegyelet magasztos érzelmeivel állok e lepel borította kép előtt s aggodalom fogja el szívemet és érzem a feladat nagyságát akkor, mikor dicső történelmünk

Még a pókok is kibújtak Zsiga urnak nem a legjobb rendben tartott szobája sarkából, a kedves női hang és a hájos csicseregés hallatára, mert bizony ez ritkaság volt nekik. De nem maradt sokáig a kis Janka. Kedves pukedlivel kilebegtet az ajtón.

És bejött a kis demokrata Amor isten, s övére felvonva nyílt ide-oda csúszogatott, míg a Zsiga ur óraláncza mellett beléhetett szívébe, nem akarván a nagy a nemes szívet az idegen anyagok által megnevelteníteni.

II.

Egy délután, jó idővel azután, hogy G. Veray Zsiga urral a kis, fekete hajú babával megismerkedett, — ismét a szobájában ült s a lehető legnagyobb erőmegfeszítéssel iparkodott pelyhedezni kezdő bajuszt kipödrölni. De biz nem ment és G. Veray Zsigmond elkezdett monologizálni:

— Bajusz! . . . Hát miért vagy oly kicsi?! A füleimből a fölsőleglet milyen szívesen váltanám be bajuszra. De annak az aranyos kis Jankának is minő csunya gondolatai vannak. . .

A multkor mikor az első versemet megírtam hozzá, ez nagyon tetszett neki. Én, hogy még jobban tessen neki, előtettem zsebkendőmet, s a földre terítettem.

— Mit csinál, — kérde tőlem Janka.

— Szerelmet fogok vallani kisasszony, — mondtam illő hangnnyomattal, de kérem ez új nadrag hát zsebkendőre tételek.

e nagy alakja arcképének leleplezésénél gyenge szavamat felelelem.

Egy kép előtt állunk, mélyen tisztelt közgyűlés, egy kép előtt, melyről, ha nem tudnánk is, kiknek nagy alakját fedi e lepel, megmondaná azt nekünk hazafias lelkesedéstől és a hazafias kegyelet érzetétől áthatott szívünk minden dobbanása; hallani véljük az ajkairól elhangzott lángoló benszerelmet — szabadságot egyenlőséget és testvériséget hirdető dicső szótát, — elvonulnak lelki szemünk előtt az ő nagy tettei és halhatatlan érdemei. Egész lényünk és valónk át éri, hogy e lepel hazánk nagy fiának Kossuth Lajosnak dicső alakját fedi.

A conservatis-reactió idejében és akkor, a mikor a hosszú küzdelmekben a kifáradt nemzet génusza egy férfit adott a hazának, a kinek lángoló hazaszeretettől lelkesített szótára zúgó viharként járta be a hazát, egyiránt utat találva a szegények kunyhóiba úgy, mint a gazdagok palotáiba és lágy balzsamos szellő furallataként hatott a hazafiak szívébe, — lángra lobbantva szokban a hazafiság soha ki nem alvó szikráját. És a nemzet megérté a hívó szótát, a nemzet ébredni kezdett és megindult a hazafiak nagy munkája. S e nagy hazafias munkában a haza legjobbjainak a nagy Széchenyi, a hatalmas Wesselenyi és a bölcs Deák körében ott látjuk a Te nagy alakodat, a Te lángelmédet, a Te lángoló hon-szerelmeddel és hazafias kitartásoddal együtt munkálkodni a haza szent ügyé és a nemzeti szabadság nagy érdekében és látunk, mint az ifjúság vezérét, buzditva és lelkesítve mindenütt és lankadatlan kitartással munkálkodni a toll hatalmával úgy mint a szó varázsával, hol erre szükség volt.

De a hatalmat féltékenyen őrző reakció aggodalommal tölté el működésed s midőn lángoló hon-szerelmed azél kebelén megtört az ígért, csábítás és fenyegetés minden eszköze, a börtön keserű kenyerével igyekezett gátat vetni hazafias munkálkodásodnak. De az általad elhintett mag termékeny talajba hullt, a hazafiak nagy munkája folyt tovább és tovább, — és Te megerősödt a nemzet szívében — mártyr-koszorúval gardagabban hagtad el börtönöd falait, — hogy annál lelkesebben, annál odaadóbban szolgálj a haza, a nemzet szent ügyét. És szolgálj az hazafias

— Ugy, — mondja nevetve. Jó napot Zsiga ur és kifutott, a melyben szívének iránta való érzelmeit ecsetelém, annyira megtetszett neki, hogy elragadtatásban ezt mondta:

— Kedves Zsiga ur, én is szeretem magát, épp úgy, mint a hogy Ön írja e versbe, és (hisz ön könnel, tudja mit jelent ez) javára irtam egy csókot, a mit akkor vehet át ha a bajuszt kipödrötheti.

— Ej, ilyen esztalan kis lány, — fol. tata Veray Zsiga ur, — hanem a türelem rózsát illetve csókot terem: az összes bajuszpedrökkel kísérletet teszek s ha megnő az a várva-várt bajusz, át fogom venni Jankától kumatosztól a javamra irt csókot.

— Istenem! micsoda lány! a szeme ez ember szívét, még ha spongyából van is, lángra grújtja, a haja, az a büdös haj, ebben van az ő erőssége ebben fogódik meg a gyenge emberi ész, mint a pók hálójában a légy: az arca gyengéden pirosas arca, melyhez a Rafael angyal arczai csak kontár piktor-mázolások, a termete meg olyan tökéletes, mint nekem egy versem sem. . . De isten csak meglegyen az én bajuszom.

Ezzel bekente bajuszt bajuszpedrővel s székere dülve, átszellemült arczczal nézi a plafondot.

III.

Sok idő telt el, míg G. Veray Zsigmond bajusza kinőtt. Sokat kellett szenvednie, sok bajon átmenni s hogy mindent szerencsésen elviselte, csakis örösi lelki erejének köszönhető.

lelked egész melegével, meggyőződésed egész erejével és lankadatlan kitartással ősi alkotmányunkra támaszkodva egyik kezében a béke olajágával, a másikban a jog, törvény és igazság fegyverével, követelve a nemzet jogainak és szabadságának elismerését.

És a Te kitartó hazafias munkásságodnak halhatatlan érdeme, hogy a nagy munka megtermé gyümölcsét s 1848-iki dicső év egy szebb, egy jobb remény sugarát hinte a hazára.

És mint a nemzeti szabadság apostola, mint a magyar nemzet bátyányozott vezére jelenst meg, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy eszméi nevében lerombold azon válaszfalat, mely az embert az embertől elválasztá s miként Árpád egy év ezelőtt a nemzetnek hazát szerzett, Te hazát adj a magyar népnak a nemzet millióinak: megjelenst, hogy ama dicső országgyűlés nagy férfival megalkod a nemzet történeti fejlődésének a szabadelvű eszméinek, a magyar nép jellemének és a kor szellemének annyira megfelelő dicső 48-iki törvényeket és ott álsz, hogy meghatározd és megjelöld azon közjogi alapot, mely Magyarország állami önállóságának és függetlenségének alapkövét és ma is fő biztosítékát képezi.

De az ifjú erőre ébredt Magyarország — a szabadelvű eszmék győzelme, — a nemzet fellendülése félelmes ellenség lón a reactió szemében és a békésen fejlődő és békés uton haladó nemzet ellen előbb saját nemetséget lázította fel, majd ádáz seregeivel ronta rá és akkor Te dicső férfiú a jog és igazság érzetében a haza legjobbjával a nemzet élére állva megindítád a világtörténelemben páratlanul álló örvendő szabadságharcot ama leguemesbikét, a melynek minden napja a Te nagy neveddel van össze fűzve és a mely dicső történelmünk lapjait oly fényes betűkkel írta tele és megteremtéd ama hősi sereget, melynek minden egyes tagját a lángoló hazaszeretet és a nemzeti szabadság szent ügye lelkesíté és hazánk történetének e nagy napjában ott volt a Te nagy lelked mindenütt, a hol alkotni, teremteni, buzdítani és lelkesíteni kellett és dicső hőnőreink csodákat művelve hirt, nevet és dicsőséget szerezve a magyar fegyvereknek, győzelmet győzelemre halmoztak és a nemzet csalját vélte érhetni. De a sors könyvében másként volt megírva egy szarnok hatalom zsoldos seregei örvölék el a hazát s a nemzet szent ügyé veszte volt.

És miként más fél századdal előtte a szabadság harcok eszméi alkja, a hazájáért mindent áldozó Rákóczi, ugy Te is a nemzet reményeinek porba hulltával, a bujdosók göröcs vándorbotjával kezdedben, megtört szívvel gyatad el a haza szent földét, és eltávoztál megtört szívvel minden darabjában telve azon reménnyel, hogy a haza és a nemzeti szabadság szent ügyének a művelt nyugat szabad népeinek rokon szénvét fogod megszerezni.

És mint az ujkor Demosthenese jártad be a művelt Európa és Amerika szabadsföldét, bámu-

latba ejtve a Világot, szónoklataiddal mindenütt hirt, nevet és dicsőséget szerettél a magyar nének s felébresztve a nemzet r-konszenvét a haza szent ügye iránt és ha hosszú hontalanságod idejében fel-felmerült a leigázott haza felszabadításának halvány reményságar, csak tünékeny és mulékony fény vala az, hogy annál sötétebbé s annál fájdalmasabbá tegye hontalanságod rideg magányát és ha volt valami, mi hosszú hontalanságodban enyhíthet lelked fájdalmát és 'hazafi bánatot, ugy enyhíté azt hű magyar néped rajongó szeretete, melylyel nagy alakokat körül övedzé és Te távol a hazától lelked egész melegével haza szereteted égő tűzérel rajongtál a nemzet szent ügyéért, mindennapi imában foglaltad a szeretett hazát s mint ifjúkorod, ugy agg napjaidnak minden munkássága, lelkednek minden gondolata és szívvel minden dobbanása a szeretett hazának volt szentelve.

És midőn lsten végtelen kegyelme megrálta földi szenvedésid s nagy lelked elhagyá testi bűreljét, a távol idegenből visszakiált hálás nemzedék, hogy a föld melyet annyira szerettél és a melyért anyit szenvedtél, hogy e föld az édes anyaföldnek könnyű hantjai takarják dicső hantaidat.

De te nem haltál meg Kosuth Lajos; ott élsz te hálás nemzedék a hű magyar nép szívében és élni fogsz még magyar élni fog e hazán.

És te nem haltál meg Kosuth Lajos: és körül fogják a te nagy szellemet a magyar nép szeretete és a halhatatlanság soha elnem hervadó babéi lezelei.

És most hulljon le a lepel!

E nemes vármegye hazafias közönségét pedig árasza el a jó eső öntudat amaz érzése, hogy híven a vármegye tradícióhoz, híven a vármegye dicső múltjához hazafias kötelességet teljesíté akkor, mikor történelmük e nagy alakját hazafias kegyelettel székházunk dísztermében meg örökitet.

És fejezzük ki elismerésünket a művészeknek, a ki a nagy alakhoz méltó ihlettséggel, lelkesültséggel és szeretettel alkotá meg szép művet.

Te pedig dicső alak, midőn hazánk és vármegyénk nagyjai között elfoglaltad méltó helyedet, hirted és teremben is ugy a jelenben, mint a századok végtelenségében, a lángoló hazaszeretetet, a szabadság egyenlőség s testvériség nagy eszméit, példát lebegien előttünk, te vezérelj lelkesíts és buzdíts bennünket azon munkánkban, melynek célja szeretett hazánk javának és nagyságának előmozdítása és miként a 48-iki országgyűlés ama örökké nagyemlékü napján te leborultál a nemzet nagysága előtt, mi leborulunk a te nagyságod előtt.

A szép beszéd igen nagy hatást keltett, több helyen lelkes éljenzéssel méltatták a szónoklatot s a végén tapsvihart tört ki.

Laszkáry Gyula indítványára a beszéd egész terjelmében jegyzőkönyvbe ígtattatni fog.

Zsiga urat az öröm, keblét a büszkeség annyira megdagasztotta, hogy fojtó lett neki a szoba levegője, ki kellett neki jönni a kis szobácskába, s a díványra dülve mondta:

— No ezek szerelmeseek belém . . . De hiába, én csak Jankát szeretem.

IV.

Az olyan nagy szív, mint G. Veray Zsigmondé, az olyan nagy terminus alatt a meddig a bajusza ki nem nő, nagyon sokat szenvedett. Hanem Zsiga filozófus volt, ő tudta, hogy előbb-utóbb mégis csak megkapja az ígért csókot, a kis Janka bíbor ajkáról, — hát csak nyugodtan pödörte bajszát.

Arra nem is gondolt a jámbor, hogy míg őt a kis pajkos Janka csókkal bítegeti napról-napra, addig bír ő szívesen kintalványoz csókokat másnak. Fekete haju barna fia volt az a másik és már a bajuszára sem kellett várni, megvált az is. Mikor Jankáékhoz jött, a kis leány olyan örömmel szaladt, szinte reptől kitárt karjaiba és vágyó ajakkal magához ölelte csókoltá száját nem csak egyszer.

De iszen egészen más volt ő mint Veray. Nem irt ugyan verseket, hanem olyan édesen tudott beszélni, hogy a kis Janka igen szívesen hallgatta.

Ez alatt elérkezett a nagy nap, mikor G. Veray Zsigmond bajuszát komolyan kézbe foghatta, s ezzel s Zsiga reményének csillaga nagyon kezdett ragogni, s boldogsága felhagott a tetőpontra, ugy, hogy Zsiga hangos kiáltásokban adott örömeinek kifejezést.

Ezekután a kögyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére Balás József, Pajor István és Gazdik Lajos b. tagok kéreték fel.

Majd az alispáni időségi jelentésre került a sor, melyet mindenki tudomásul kívánt venni, — egy kivételével s ez az egy: Kapor János volt, a ki megtámadta az alispáni jelentés azon pontját, mely a nógrádi bandériumról igen helyesen és méltányosan megemlékezzet; továbbá azt a pontját, mely a tisztrviselő ügybuzgalmát érinti, mert szerinte a banderisták napzámások voltak, s az ügybuzgalom rá nem fogható a b.-gyarmati szolgabírói hivatalra, a hol az ügyek 9 érig bevernek. — Török alispán közhelyesléssel röviden azt felelte mindezekre, hogy az ilyen felszólalásra nincs szava. Br. Andreánszky minden bizottsági tag felszólalását jogosultnak tartja, s illendő, hogy arra az alispán válaszoljon. Török: br. Andreánszky urtól nem fog illetet tanulni, egyébként kijelenti, hogy Kapor vadjai folytán a fegyelmi vizsgálat folyamatban van s indítványt végett már a tiszti ügyvésségnek kiadott. A választ s ezzel az alispáni jelentést tudomásul vették.

Azután a következő ügyek tárgyalattak le:

A vármegye 1897. évi költségvetése, mely 106,529 frt 27 kr. szükségletet, 97,064 frt fedezetet, s 9465 frt 27 kr. hiányt mutatott fel, — elfogadtatott s felterjesztése elrendelitet. A hiányt többrendbeli építkezési költség ilézi elő.

A belügyminister leírata, mely tudatja, hogy ő csász. és apostoli királyi Felsege a vármegye közönségének, néhai Károly Lajos főherczeg elhunyt alkalmából hozzá intézett részvét felirátért legmagasabb köszönetét nyilvánítá, hódolattaljesen tudomásul vétetett.

Öfelsége a főispán utján a millénárius hódoló felirátért köszönetét fejezi ki a vármegyeének. Szintén hódolattaljesen tudomásul vétetett.

Mária Terézia főherczegné főudvarmestere által köszönetét tolmácsolja a néhai férje Károly Lajos főherczeg elhunyt alkalmából hozzá intézett részvétnyilatkozatért. Tiszteletteljesen tudomásul vétetett.

Ministeri leiratok s társhatósági körlevelek.

A kögyűlés tudomásul vette a belügyminister leirátát a vagyonatlan betegek gyógyítása tárgyában.

A földm. minister megengedte, hogy a mezőrendőri kihágások után — befolyt — pénzbüntetések 25%-tölja egyszerben, vagy részben mezőgazdasági kiadásokra esetleg mező örök jutalmazására fordítsassék.

Sopron vármegye átiratát, hogy a halálozási negyed, ugy mint az állami tisztrviselőknél, a törvényhatósági tisztrviselőknél is minden levonás nélkül kiadassék Nórádvármegye is partolja s hason szellemű felirátot intéz a belügyministerhez. Gömör kishont vm. kilitásba helyezte, hogy a fulek-sídi megyei utat Rimaszombáig 10 év alatt kiépíti s erre évenként 1000 frtot vesz fel.

Megadván a várva-várt bajuszának az utolsó keket, utm kelt Jankáékhoz.

V.

Janka kisasszony szobájában ült, s valami kézimunkán dolgozott. A lábánál pedig Rómeója terdelt s éppen Verayról beszélgettek.

Janka vitte a szót.

— Hallgassa csak, — mondja a barna fiúnak, — annak a kiálhatatlan Veraynak egy csókot ígertem egyszer régen, s ha ő jönne, hogy váltsam be ígértemet, mit csináljak?

— Majd elvégezem én, — szölt Vágó Pista, a Janka imádjója.

— De hisz maga nem is, ismeri édes, Verayt, felelt neki Janka s Vágó még csak nem is válaszolhatott Jankának, amikor felpattant az ajtó s rajta Veray Zsigmond ugrik be.

A köszöntés után elkezdte társalgatni:

— Janka, édes Janka, az ígért csókért jörök.

Nézze a bajusztom mily nagy már!

Janka megpödörte a Veray kenőcsös bajuszát és jelentősen intett Vágónak, aki az ott heverő kis kézimunka ollóval art levágta.

Mint sebzett vad ordított fel Zsiga ur, s Jankát, csókot feleltre rohant haza fél bajuszt kezében tartva.

Később pedig mikor Janka Pistával véletlenül a G. Veray Zsigmond lakása előtt ment el, látta mint hajigálja ki Zsiga a bajuszpedréket egymás után.

Honti Henrik.

Egyszer éppenséggel megkisértefték, mint Stent Antalt a pusztaban.

A kisértők szép, fess kisasszonyok voltak, akik látogatába jöttek Veray nővérehez.

Az egyik, Fenyő Regina megkérdezte tőle:

— Veray ur, ha szabad kérdeznem, ir ön meg?

Veray ur hirtelen kezdé:

— Oh igen, a Molnár ügyvéd ur irodájában, kisasszony.

— De nem ugy értem, — igazitá helyre szavait Regina, — hanem foglalkozik-e még Veray ur a költészettel?

Veray ur örömmel mondá:

— Oh igen.

— S milyen szép, milyen gyönyörű verseket ir, mondja ábrándosin Marossy Nellike.

— Az még semmi, mondja Zsigmond, most ujjában szerelmi verseket írok. Tessek csak idehallgatni.

Ezzel egy papírost vesz ki zsebéből s haját felsimítva, torkát köszörölve olvasni kezdte:

Első érzés.

A mikor önt megláttam, kisasszony,

Ugy nérett ki, mint egy szép álom:

Nagyon magába szerettem, jaj bizony,

S ön nem tudta, hogy az én ideálom.

Ez után felsimította haját s kinyilatkoztatta, hogy:

— Tovább még nincs!

— De kár, — sajnálkoztak a lányok — igazán gyönyörű.

Melléklet a Nógrádi Lapok és Honti Híradó 40. számához

közmunka előirányzatába. Ez az átirat örveudatosan vétetett tudomásul.

Maros Torda vm. azíránt irt át, hogy a jun. 8-iki diszfelvonulás bandériumai körképben megörökítesenek. Nógrádmegye ezt a költséges eszmét nem pártolja.

Győrvármegye megküldte millenáris diszközyülésének jegyzőkönyvét. Vármegyénk viszonzásul a maga jkvét küldi meg.

Városi és községi ügyek.

Losoncz r. t. város polgárkönyvi szabályrendelete jóváhagyatott. — ugyancsak jóváhagyatott az új telkek kiössztásáról szóló szabályrendelete is. A villanyvilágítás tárgyában hozott határozata azonban az ösme iratokkal a kereskedelmi ministeriumhoz küldetik fel azzal a kérelemmel, hogy villanyvilágítási ügyben létesített terveket és szerződéseket electro-technikai szakközvegy által vizsgáltsa meg, felhatalmaztatván az alispán, hogy amennyiben a kereskedelmi minister szakközvegyeinek semmiféle észrevétele nem lesz, a határozatot a törvényhatóság nevében jóváhagyó záradékkal lássa el. A Neuschl és Hrobák eladási szerződések jóváhagyattak. Sok herce-hurca után a Wohl Hermanféle 10 ezer frtos alapítvány kezelése körül hozott határozata, Szurdusz Ferencz jegyző felbontása folytán szintén feloldották.

Pálfalva temetővételei ügye elfogadottat a bírának fizetése 100 frtra emeltetett.

S. Tarján nk. képviselő testületének a közutak építése tárgyában hozott határozata jóváhagyatott a közönet szavaztatott Szilárdy Ödönnek a közúti telkek ingyen átadásáért.

Négyezer frtos alapítványt tett S. Tarján ezen millenáris év alkalmából a községi kórház-alap javára. Ezt a vármegye készséggel hagyta jóvá.

Luczin község köznevelési ügye jóváhagyatott.

Lest község jegyző lak vételi ügye pótlás végett visszavonultatott.

Karancsag köznevelési ügye formahibák miatt visszamegy.

B. Gyarmat elhatározta, hogy a meg. Scitovszky alispánása alatt szerzett, de eladatni rendelt Otthon telket a vármegyétől megveszi. Minthogy azonban a belügyminister a vármegye részéről való eladást mindeztől jóvá nem hagyta, — B. Gyarmat vételi ajánlata felett a közgyűlés érdemileg nem intézkedett.

Mátraverebély iskola építési költsége engedélyeztetett.

Az a. petényi községi kőutóból eszközölt eladási ügyletek jóváhagyattak.

A belügyminister leirata Sós-Hartyán, Megyer, Szécsény, Lőcz, Riméc, Húgyaz, Nagy-Zellő, Kis-Tugár, Mátra-Norák, Homok-Terenne, Vízlás községekben fellépett hólyagos himlő terjedésének megállítására céljából elrendelt kényszeroltás tárgyában tudomásul vétetett a további intézkedés elrendeltetett.

A rétvási anyakönyvi kerülethez tartozó községek képviselő testületeinek az anyakönyvi helyiség bérlete, fűtése és világításával járó kiadások fedezete tárgyában hozott határozatok jóváhagyattak.

Vasuti ügyek.

Tudvalevő, hogy a vármegye közönsége az aszód—B. gyarmat—losonczy helyi érdekű vasút létesítése céljából 340000 frt. az érdekelt községek 345,800 frtot szavaztak meg törzsrésztvények ellenében.

A törvényhatósági bizottság 1895. évi február hó 8. napján tartott közgyűlésében kimondta azt, hogy úgy a maga nevében megszavazott, valamint a községek nevében jóváhagyott hozzájárulásokat akkor és oly mérvben fogja folyósítani, a mily mérvben fog az alakított részvény-társulat a vállalkozónak kereseti díszeket utaltatni. Kikötötte azonban azt, hogy fizetés előtt Pest-Pilis-Solt és Kis-Kunvármegye hozzájárulásának befizetése igazolva legyen és azon kötelezettséget rótt a vállalkozókra, hogy 10000 frtot tartoznak letenni olyformán, hogy az a vállalkozónak kamatozók és biztosításul szolgálnon 10 éven át arra, hogy a községek hozzájárulásának késedelmes fizetése miatt fennakadás a törlesztések pontos teljesítése tekintetében elő ne forduljon.

Minthogy a fizetés a kölcsön jóváhagyása hiányából csak szeptember 22-én volt teljesíthető, a vállalkozó az esedékes részületek után 5% számitva 19642 frt 18 kr. késedelmi kamatot helyezett követelésbe.

Minthogy azonban kamatok csak azon időponttól és csak azon kimutatásoktól követelhetők jo-

gosan, melyek a vármegye alispánjával közölve lettek s ezen számitás szerint a kamat különbözet 11579 frt 48 krt tesz ki.

Ez ellen vállalkozó azon érvevel él, hogy a fentjelzett községek határozatban az esedékesség világosán a részvény-társaság kiutaltjárásához van köve értesítés kötelezettsége nélkül.

A tizezer forintba nézve kijelentette a rész. társaság, hogy az első részletből levonható a pestmegyei hozzájárulás; 1896. évi ápril hó 13-án értesített, hogy Pestmegye a hozzájárulás esedékes voltát már 1895. évi június havában elismerte és arra részbeli fizetést is teljesített.

Mintán a feltételeknek elég lett téve, a vármegye fizetési kötelezettsége beállt és az alispán nehogy a vármegyét pörnek költse, mintán a vasuti részvény-társaság értesítette, hogy a késedelmi kamatok megállapodásuk szerint a vállalkozó illetik utólagos jóváhagyástól feltételezve a vállalkozóval 10000 forintban kiegyezett oly formán, hogy ennek jóváhagyása tekintetében a községeknek 30 napon belül kell nyilatkozni, de csak felsőbb hatóság jóváhagyó határozatának leérkezése után 8 napra fizetendő és addig kamat nem jár, és hogy a 10000 frt óvadék kiadandó.

Ezt az egyezséget a vármegye az alispán által tett szóbeli felvilágosítások után egyhangulag elfogadta és jóváhagyta — a a fedezetre nézve akkorp intézkedett, hogy a vármegye közúti alapja a nagyobb feztávolságu hidak javítására alkotott alapból ezen kamat mentesen úgy, hogy az 10 év alatt letörlesztendő, illetve évi 1000 frtos részletekben visszafizetendő.

Fedezetül szolgál a községi hozzájárulás ugyanis a községek fizetnek évenként 19367-20 kr. a törlesztésre szükségeltetik évenként 18284-50 kr. felesleg mutatkozik 1082-70

Ebből 1000 frt évenként átutalandó lesz.

Ellenben a vármegye közönsége kijelenti, hogy az érdekelt községekre e czímen újabb terhet nem ró.

Szilárdy Ödön kérvénye a kis-terene-szécsényi h. é. vasut ségélyezése iránt csak a novemberi közgyűlésen lesz tárgyalható a közmunka költségvetés előterjesztése alkalmával; folyamodó azonban figyelmeztetve lett, hogy az érdekelt község törzsrésztvényeinek jegyzéseit akkorra igazolja, mert addig a ségélyezést a kormány nem hagyta jóvá.

Utagy.

Sréter Alfréd felszólalt az ecseg-csécsei megye ut egy részének járhatatlansága miatt. Az alispán megígérte, hogy ez ügyben azonnal intézkedni fog.

Választás és kinevezések.

Báthly Béla szabó állásáról lemondván, helyébe az egyedül jelentkező Balás Barna választott meg. Báthly Béla tbli főügyésznek a Balás Barna tb. főszolgabírónak nevezetett ki a főispán által, egyszersmind Báthly Béla nyugdíj iránti kérvénye a nyugdíj intéző bizottságnak kiadott.

Oklevelek kihirdetése.

Kálló, Virág állatorvosok, Nodroviczkiné, Köler Anna és Topánkszky szülész-nők oklevelei kihirdetettek.

Végül felolvastott Kapor János vádlevelé, melyben nem kért egyebet, mint azt, hogy Baintner Arnold szabó Török Zoltán alispán állásától lefoglalassanak és hogy Daniel László főispán feljelentések, a vádlevelében foglalt sértő és rágalmazó kifejezések miatt Kapor szavazatát kivéve, egyhangulag a kir. ügyészhez tétetett át megtörítés végett.

Török Zoltán alispán Losoncz r. t. város dispolgára. Losoncz rendtan. város lelkes polgár-sága a vármegye alispánja mint a város volt polgármestere iránt érzett szeretete s a kiváló érdemek elismerése jeléül dispolgárává választotta meg az alispánt. A fenyesen kiállított diszkolelet Wágner Sándor polgármester vezetésével mellett egy 40 tagból álló fényes küldöttség adta át szeptember 30-án az alispánnak, a kit a polgármester a következő seép beszéddel üdvözölt:

Nagyságos alispán úr!

Midőn Losoncz város képviselőtestülete hazánk ezeréves fennállásának emlékére május havi rendes közgyűlésében volt polgármestereinek arcképeit közgyűlési díszterem részére megfestetni s érdemeiket az utók számára ez után is megörökíteni elhatározta, nem felekezett meg azon bokros érdemeikről s a város jövő fejlődésére messze kiható nagy alkotásról, melyek Nagyságod nevével, polgármesteri működésének idejével oly elválaszthatatlanul fűződnek össze.

Kossuth Kajos.

Ohaj szállt az éghez: feremszen férfit
Aki magába zár minden magas fokélyt;
Aki imádja hön a szenvedő hazát,
S képes deríteni rá babér-övezze fényf.

Hinek esze villám, szive aczél legyen;
Ajkán a megdörögés lesújtó vihára;
Vagy mikor csüggedés fogel egy nemzetet
Legyen ő e népnek, üdítő vigasza.

Oh nagyszerű alak, vezérő fűszor;
Te megpafosítád mit nemzedek kívánt;
S bárpáldád zárul iff; de fényes érdemed
Örökre els ragyog bővös csillag gyanánt.

Pajor István

Diszes közgyűléseink élő bizonyosságai Nagyságod szellemének, a város kulturális fejlődésére vagyoni és szellemi gyarapodására irányított fáradságos törekvéseinek, melynek koronáját Ltgár testvér-városnak Losoncz anyá várossal történt örökre emlékeztető egyesítése képezi.

E kiváló érdemek méltatása s hálás elismerése jeléül hozta meg városunk képviselő testülete őszinte igaz lelkesedéssel azon egyhangu határozatát, melylyel Nagyságodat városunk éléről történt távozása alkalmával hervadhatlan érdemeiért diszpolgárának választotta s az erről szóló oklevelet küldöttség útján kézbesíteni rendelte.

E kiküldetésben megjelent bizottsági tagjaink tekintélyes száma igazolja legjobban, hogy mily örömmel tesztünk ebben megbízásunknak eleget s mily közzel szívesen, szeretettel ápoljuk azon kellemes viszonyt mely minket Nagyságod rokonszenves egyéniségéhez köt. Tisztelettel kérjük tehát, fogadják tőlünk e diszpolgári oklevelet kegyesen s tartsa meg jóindulatában, szülővárosa lelkes polgárait, kik Nagyságodra, családjára, őszintén hazafias működésére azutáni gondviselés legjobban áldását kéri. Török Zoltán, Losoncz város diszpolgára sokáig éljen.

A meleg és közvetlen hangon elmondott szép beszédre az alispán hasonló hangon felelt. Válaszában szívélyesen köszönte meg a kitüntetést s megígérte, hogy a város érdekeit jövedőben is mindenkor szíven viseli, — e várost, melyhez legkedvesebb emlékei fűződnek, s melynek polgárságában a közügyek iránt mindig őszintén lelkesedést, a szép és nemes iránt meleg szeretetet talált és sohasem olyan törekvést, mely minden áron a becsület halottjainak akar emelni sir kereszteteket. A pompás díszközlévi gyönyörű tokban van s kemény pergament papír, — felül a város címerével, négy sarkán pedig az alispán polgármesteriségének ideje alatt emelt négy középülettel.

CSARNOK.

PUSKIN és ANYÉGINJE.

Irta: GRÁBER JÓZSEF ISTVÁN.

(Folytatás.)

1826-ban új csár koronázását ünnepelte Moszkva. Miklós csár ekkor magához hívatta Puskin-t. A költő egy ismeretlen nevű élet írója, ki H. v. O.-val jelzi nevét, érdekes dolgot említ e találkozásról. A csár kérdezte Puskin-t, hogy ha a forradalom idején Pétervárot lett volna, melyik párttal tartott volna: mire Puskin bár életével játszott, őszintén felelt: «Ha itt lettem volna, barátaimmal tartottam volna.» A csárnak tetszett a férfias őszinteség, nemcsak nem büntette meg, hanem 6000 rubel évdíjjal császári kamarás-apróddá nevezte ki s megbízta I. Péter csár történetének megírásával, sőt mikor Puskin panaszkodott a cenzura erőszakossága ellen, attól kezdve maga a csár volt a költő műveinek cenzora.

Puskin egészen elmerülni látszott az udvari élet zajában; mint mondták: a költő az udvaroncban elveszett; azonban annál nagyobb volt meglepetésük, midőn rövid egymásutánban megjelent a költő legnagyobb szerzői modorban irt elbeszélő költeménye: Poltara, mely Oroszországnak talán legemlékezetesebb idejét rajzolja, Borisz Godunoff és kisebb költeményeinek két kötetét, melyek időnként a Delwig által szerkesztett Éjszaka virágai cz. folyóiratban jelentek meg. Ezen időben szorgalmasan tanulmányozta az orosz történeti munkákat, minek eredménye első történeti műve, a Pugacseff-felkelés lett, hol a történelmi irányú igazi remekét mutatja be. Ezen komoly tanulmányok hatása alatt írta kitűnő elbeszélését: «A kapitány leányát.»

1829-ben mint historograph, Paskievicsét követte az erzerumi hadjáratba s vele újra beutazta a Kaukázust s Georgin, Armenia pusztáit. Ezen diadalmenetet, a már egyszerű látott helyek viszontlátására ébredt érzelmeit, a természet szépségeit oly nemes, tiszta prózában adta vissza, melynek csak Götthe vagy Petőfi utleírásaiban találunk. 1830-ban kültött Pétervárot a cholera s a névparti város dögletes legéből Puskin falura, boldinói birtokára menekült. Itt sem szűnt meg szorgalmasan írogatni s e falusi tartózkodás bizonyos józan, vig életnézetet lehelte ez időben irt műveire: Anyegin két utolsó fejezetére, A fősvény lovag,

Mosart és Salieri, Egy ünnepély a pestis idején cz. drámai töredékekre. Itt még itt harmincz kisebb költeményt, valamint öt beszélt. 1831-ben a költő megnősült; elvette az ifjú, szép Goncsareff Nataliet s vele Moszkvából ifjú éveinek tartózkodási helyére, Czarszkoje-Szeloba majd innen Pétervárra költözött, hol aztán végleg megtelepedett.

Lángelme itt sem tudott pihenni; belekezdett Nagy Peter történetének megírásába, mely azonban korai halála miatt befejezetlen maradt. A következő években 31-től 36-ig roppant sok kisebb költeményt irt, melyeket azután ki is adott. Megírta tovább két regényt a Szultán királyról és a Holt csárleányról, Az érc lovag. A hableny, Galub cz. nagyobb költeményeit, két híres politikai költeményt: Oroszország rágalmazóihoz és A boldinói évnapi címűeket, majd Delwig halála után egy ideig szerkesztette az Évszak virágait.

Az 1836-ik év gyászba borította Puskin lelkét; forron szeretett édes anyja meghalt. Anyját végyugalmi helyre kíservén, állítólag halál sejtelmek vettek rajta erőt s anyja sirja mellett kijelölte a helyet, hova majd temessék. És tényleg, még alig győsedett be az anyja sirja, követte őt fia, a költő is.

A legnagyobb orosz költő párban esett el; e párban okairól számos versió keringett, míg néhány év előtt Amoszoff, ki adatait Danzasz Konstantintól, Puskin párbanjégédétől nyerte, egy füzeten világosságot derített rá. Nem cselom Puskin magánviszonyaival bőven foglalkozni s így csak röviden említem, hogy egy Dantes-Heckeren nevű gavallér, a német alföldi követ természetes fia, oly szemtelenül viselkedett Puskin nevével szemben, hogy a ferj kitiltotta házából; midőn Dantes mindenféle leveleket írkált hozzá s az egész városban nevének rossz híret költötte, Puskin őt és kerítő, fondorkodó atyját megsértette. A sértésnek kihívás lett a következője. 1837. január 27-én pisztolylyal kezükben álltak szemben a felek. A párbanban Puskin halálos sebet kapott, de még volt anyai lélekjelenléte, hogy ellenfelének karját keresztül lölje.*)

A részvét a költő iránt óriási volt. Egész Pétervárt fájdalmas izgalomba ejtette az eset s Puskin lakása előtt nagy tömegek gyülekeztek, lesvén az orvosok által kiadott, de semmi jóval sem kecsegtető, bullethekeket. Maga a csár is levelet irt neki, melyben kedves barátjának szólítja s megígéri, hogy családjáról gondoskodni fog.

Január 29-én nagy szünetek után meghalt nemzetének legnagyobb költője s tetemeit anyja mellé, a szvetogori zárdába temették.

A csár beváltotta ígérteit; özvegyének és árváinak 11000 rubel évi díjt rendelt, elengedte Puskin koronaadóságait, kifizette számos magánlartozását. 1838-ban megjelent összes munkáinak diszkiadás, melyet Zukovszky, Turgenyeff és hg. Vjazemszki szerkesztettek. A kiadvány, melynek költségeit a csár fedezte, néhány év alatt teljesen elkelt.

Sírházban porladozik a költő, de munkái örök halhatatlanságot biztosítottak emlékének. Neve fennmarad örökre s remekművei örökzöld babért fonnak feje köré!...

Losoncozi hírek.

Losoncz, 1896. szept. 27.

Nemcsak városunk, de annak egész nagy vidéke telve van ifjúsági mozgalmakkal. A mozgalmak kiterjed Fülekre, S.-Tarján, Pásztó és Rimaszombat vidékére és a ezélya egy jótékony czélú táncvigalom sikeres szervezése, a mely tegnap tartatott meg, itt nálunk a városi vígadóban. Hogy a szegény gyermekek felruházása mentől nagyobb mérvben történhessen, tombolával volt egybe kötve, a melyre a tárgyakat a hölgyközönség adta össze. A rendező ifjak száma 94, a mely számba sem aggregáltak, sem tánczerkölő egyéniség felvéve nem lettek. Ha ehhez vesszük, hogy a rendezőkön felül számos ifjú lett megbíra; biztosra vehető, hogy hölgyeink jól mulattak. Reményem, hogy a jövő alkalommal új értelemben írhatok e mulatságról.

Rossz mulatsága ez idő szerint annak a szerecsétlen embertársunknak van, a ki a multkoriasuti katasztrófa alkalmával a legkisebb sérülést mindössze felső lábszára húros részének zúródását szenvedte. Erősen állítja az orvosok, hogy e baj

*) A lapok nem rég hozták Dantes halálhírét.

nem fog gennyedébe menni által. Azonban az orvosi congressuson való távoztólátok alatt megtörtént a kedvezőtlen fordulat s a szegény szenvedő Stadruken fájó műtétet kellett véghez vinni.

Gymnasiumi tanulók a hosszú iskolai szünetek után egy rövid vakációhoz jutottak. Mivel a zsidó ünnepek miatt egy is sok tanuló követelt volna el mulasztást, ez alkalmat tanáraink arra használták fel, hogy újabb kiállításra való kiindulást szerveztek s nagy számú tanulót kísérték a kiállítás megismerésére.

Gyümölcs-tenyésztő szövetségünk tagjai már ez ében remélték az első szüretet megtartani, azonban a peronospora elleni védekezésök nem sikerült. A hosszan tartó esőzések a permeteres hatását megsemmisítették s a gonosz betegség erőt vett a zép sikerrel kecsegtető szőlőn.

E napokban temették Hegedűs Sándor ifjú házasságát, a ki 28 éves korában fiatal özvegyet és öreg szülőkét hagyott hátra.

Videkünk ev. lelkeszeit láttuk a napokban szokatlan számban városunkban. Megjelenésük csak átutazás volt Pozsony felé, a hol a dunáninneni ev. egyházkerület ez évi gyűléseit tartotta.

Hontból.

— Személyi hír. Ipolyágnak illusztris vendége volt e napokban. Mint tudósítónk írja Vértess József az ismert regényíró túltöltött itt néhány napot szüleinél és szeptember hó 30-án utazott vissza Székesfehérvárra.

— Halálhír. Szontág Pal naszvadi káplán szeptember hó 24-én életének 26, és papságának első évében tifusban meghalt Ipolyágon. A nagy reményekre jogosított fiatal papot m. hó 26-án temette Walter Gyula dr. esztergomi kanonok nagy papi segédlettel.

— Csáló írnok. Flisicher Arnold m. hó 17-én gazdájának Offner Oszkár bérlőnek vertheimszék-rényéből 200 frtot ellopva egy lovon megszállt Budapestre, a hol a Nemzeti Lovardában Majthényi László bárónak egy lovat kért ki, a melyet még az nap délelőtt visszavitt, délután azonban újból elvitte egy lovat, de visszavinni elfelejtette. Most a rendőrség keresi.

— Megyei közgyűlés. Hontvármegye törvényhatósági bizottsága m. hó 30-án tartotta rendes özi közgyűlést Horváth Béla főispán elnöklése alatt. Az 52 pontból álló tárgysorozatot megkezdte egyhangúsággal megszavazták le s csak a megyei államsegély emelése iránti kérvény adott némi vitára okot. Ivánka Oszkár, Ivánka Zsigmond és Ságly Benő szavaltak fel a tárgy ellen, de Czibulya László alispán kimutatással igazolta be az államsegély 1600 fittal való emelésének szükségességét, a mely összegért a megye négy járásában szolgabírói írnoki állásokat szerveznének.

— Főszolgabírói helyettesítés. Horváth Béla főispán a min. titkárra kinevezett Paghorszky dr. báti főszolgabíró helyébe Nedeczky Árpád korpónai tb. főbírót nevezte ki, kinek helyettesítésével Hajdu István földbírók volt szolgabíró bízta meg.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Daniel László főispánunk szept. hó 28-án jött a székvárosba, honnan a gyűlések után október 2-án távozott Budapestre.

Kossuth Lajosnak a vármegye által megrendelt képe már ott függ a vármegye dísztermében. A kép kivitelezései gondos kézzel vall, de korántsem oly magas tökélyű, mint Madách Imre képe, melyet Roskovits Ignác művészi ecsete festett. A képet Abrányi Lajos festette.

Esküvő. Tátray Mikós b.-gyarmati bádigos iparos okt. hó 6-án vezeti oltárhoz B.-Gyarmaton Vanya Ilonka kisasszonyt, Vanya József kedves és szép leányát.

A közigazgatási bizottság e hó 1-én a főispán elnöklése mellett tartott ülésen a tárgysorozatba felvett ügyek elintéztettek. A választott tagok közül Balás Antal gr. Degefeld Lajos Sreter Alfréd és Szakall Barna jelentek meg.

Baintner Arnold főszolgabírónál a közgyűlés után a járás jegyzői testületileg megjelentek s a Kapor János által a körügylésen a főszolgabíró ellen intézett támadás fölött felháborodásukat jelentvén ki, a főszolgabíró iránt osztatlan tisztelőknek s feltétlen bizalmuknak adtak kifejezést.

A b.-gyarmati Szent-Mihályi vásár okt. 1. és 2-án tartatott meg eléggé kedvező eredményekkel. Nagy számban hajtatott fel szarvasmarha és ló, míg a sertés keres és drága volt. A gabna árak kissé emelkedtek. A látogatás a kedvező időjárás mellett tömeges volt.

A b-gyarmati könyvnyomda részvénytársaság igazgatósága szept. 30-iki ülésében elhatározta, hogy az osztalék f. évi okt. hó 1-től fizetendő ki a részvények után. A kifizetés eszköz-lesése a b-gyarmati takarékpénztár, hová a megfelelő pénzügyi letétbe helyeztetik, kérészt fel. Elhatározta az igazgatóság azt is, hogy a hivatalos nyomtatványokra papír raktárt több kereskedésben állít fel. Akik ily raktárt elnyerni kívannak, a feltételek létesítése czéljából Tokay Lajos ügyvivő igazgatónál jelentkezzenek.

Kinevezés. A főispán Angusztn Sándor vármegyei díjokat II-od osztályú irnokká nevezte ki.

Új orvosok. A főispán a vármegye főorvosul: Dr. Bogdán Aladárt, (dr. Bogdán Mihály nyugalm. ezredorvos fia) eddigi cs. és kir. ezredorvos s járási orvosul Dr. Okolicsányi János volt ördi bányatársulati orvost nevezte ki. Ezen állások betöltésével dr. Feledi Ferenc járási orvos, aki a főorvos teendőket is május 1-seje óta végzte, nyugalmába vonul. E derék férfiuak nyugalomba vonulása alkalmából kötelességünknek tartjuk méltatni azon érdemeit, melyeket nemcsak mint köztisztviselő, de mint közszereplőben álló egyén hosszú éveken át kifejtett. „A kis doktor”, amint őt általában nevezték, ismert és szeretett egyén volt mindenki előtt, s orvosi mély tudománya ügyes és sikeres gyógykezelése csakhamar népszerűvé tették őt. Dr. Feledi Ferenc B-Gyarmaton 1833 évi okt. 9-én született, a gymnasiumi osztályokat Esztergomban végezte, hol az érettségi vizsgát 1855-ben jó sikerrel állotta ki. Innen a bécsi orvosi egyetemre ment, hol 1861-ben orvostudorrá avattatott. Két évig segédorvos volt a bécsi vidéki nagy kórháznak, hol alapos gyakorlatot szerzett magának az orvosi tudomány minden ágából. Bécsből hazajöve, itthon a provisorium alatt gr. Dussowffy Károly nógrádvármegyei kormánybiztos által losoncai járási orvossá nevezetett ki, majd 1869-től 1872-ig B-Gyarmaton honvédorvos lón. A vármegyei szolgálatot mint járási orvos 1872-ben kezdte meg s azóta 1896 évi okt. 1-ig híven és lelkiismeretesen szolgált a vármegyét. Feláldozó munkásságot fejtett ki az 1873-iki nagy kolerában, a szegény sorsu betegeket ingyen gyógyította s nem volt jötekvényi ügy, melyet ő nemes szívűen ne támogatott volna. E derék férfiu ily sokoldalú tevékenység, humanus felfogás s áldozatkész élet után nyugodtan tekinthet vissza szép múltjára, mely bizonyára megtermi számára a tiszta lelkiismeret nyugodtságát s meg lehet győződve, hogy a mikor a nyilvános pályáról visszalép, s nyugalmába vonul, oda is a nagyközönség és különösen a b-gyarmati polgárság halál elismerése kíséri, kíváncsán neki még hosszú életet, hogy most már mint magán orvos, annál több tevékenységet fejtsen ki a szenvedő emberiség javára.

Emléktábla leleplezés. Szécsény város lakossága ma disznópehelyt rendez, a mennyiben nagy szülinőtte néhai Dr. Haynald Lajos volt kalocsai bíboros érsek születési házát örök időkre kiterjedőleg kegyelelelelűl igen díszes feher márványtáblával jelöli meg.

A b-gyarmati könyvnyomda részvénytársaság részvényesei első számú osztalék szelvényeiket a mai naptól kezdve a b-gyarmati takarékpénztárnál öt forintjával válthatják be.

A hagymáz, mint értesítvény. Rombányban nem lepett feljárványoszerűleg s csupán két eset fordult elő, igaz, egyik halálaló kimenetelű, a másik azonban felgyógyulással.

Tüzár vidéken. A szécsényi határ mellett Pokony Pál ur tulajdonát képező dolányi pusztáján október 1-én délelőtti 11 órakor tűz ütött ki. A szécsényi önkéntes tűzoltók teljes szerelvényével nyomban a vesz helyén jelentek meg Ruzsák Antal főparancsnok ur vezénylete alatt. A bész elem uralmát, a tűzoltók fáradsághatlan munkálkodása által délutáni 5 órakor sikerült legyőzni a tűz lokalizálásával, még pedig nagy küzdelemmel mert a vizet az égő épülettől 150 méternyire fekvő kútból — később, miután ebből is kimerítették a vizet, egy 200 méter távolságra fekvő patakából 40 méter emelkedésű pusztába kellett hydrofor segítségével feltölteni s az égő épületnél levő szivattyút vízzel ellátni, ez volt első igen fényesen sikerült munkája a szécsényi tűzoltóságnak 200 méternyi távolságról nyert vízzel. — Az ismeretlen okból kigyulladt 40 méter hosszú, 12 méter széles istálló körül a közvetlen közelségben fekvő lakóházakban kár nem történt. A kárralított ur meg az ezekben köszönhető fejezte ki a tűzoltóságnak eredményesen kitartó bu-

galmaért. Annál nagyobb megróást érdemel a szomszéd községek lakossága, páratlan közönyeért amennyiben alig adta 1—2 ember jelét ottani megjelenésével emberbaráti kötelességének, s e miatt a munkaerő kizárólag a tűzoltóságtól került ki. — a teljes kimerülésig.

Fővárosi látványosság. Gróf Csirák Antal új palotájába (Koronaherceg-utca 1.) mely a főváros egyik legdíszesebb épülete, a napokban költözködött be új helyiségébe „Girardi József” név dírat- és konfekció áruház, ugyan arra a helyre, a hol már az építkezés megkezdése előtt az előkelő hölgyközönség találkozott adott egy-másnak. A visszaemlékezés folytán most annál kedvezőbben fogja meglegni a látogatókat az az előkelő csin és igazán stíluszerű berendezés, melylyel a Girardi-czég új helyiséget díszített. — ugyannyira, hogy a hölgyek nem is valami dívat-kereskedésben, hanem saját — csakis a nők által berendezhető boudoirjukban képzelik magukat. A város mahagoni — berendezés, az óriási fali tükör, tündériesen megvilágítva a művészleg elrendezett villamos csillárak fény sugarai által felejthetetlen benyomást gyakorolnak a látogatóra. A „Girardi-czégnek” minden törekvése eddig is oda irányult, hogy ott az előkelő hölgyközönség minden igényét megtalálhassa. Most azonban a czég azon előkelő hölgyközönséggel szemben, mely ott bizalmával eddig is megtisztelte, csak elismerését óhajtja kifejezni azáltal, hogy nemcsak áruinak kiváló minősége és előkelő ízlése való mintáival elégítse ki megbízást, hanem, hogy részükre olyan ruhatermet létesítsen, ahol magukat otthonosan érzik s az őket megillető eleganciát megtalálhatják. A ház főnöke most tért vissza külföldi utjáról, bejárta a kölföld irányadó fővárosait, különösen Páris, a női dívat Mekáját téren beható tanulmány tárgyára. Tanulmánya eredményeként elhatározta, hogy főszűlt fektet a kész konfekció darabokra mantaukából, gallérokból, paletokból, a melyek mind a legkiválóbb modellárak után készülnek, a legnagyobb választékot bocsátja a hölgyvilág rendelkezésére. Épp úgy különös gondot fordít a legújabb párisi modellek után készített sötét és estélyitoiletekre, a melyek előállításával az első emeleti munkatermekben több mint 130 munkást foglalkoztat. Azonkívül az új áruházban legdusabb választék lesz feltalálható a legfinomabb lyoni selyemszövetekből, valamint angol és francia, a legmodernebb színárnyalatú gyapjúkalmékból.

Szilágyi Dezső és Széll Kálmán, a magyar közélet eme két oszlopát múltán megillető kitüntetés érte a mikor az interparlamentaris konferencia elnöki székébe megválasztották. A tizenkét év óta fennálló „Ország világ” az alkalmából, jól sikerült fényképüket közli, valamint bemutatja Descanyes belga szenátort is, ki a Belgiumban legutóbb megtartott interparlamentaris konferenciának elnöke volt. Az „Ország világ” e heti számban mintegy tükörben mutatja a hat többi eseményét is. Behatóan foglalkozik a vaskapu megnyitásával, és nem elégzik meg ezen európai esemény leírásával, hanem 20 képével felvett körül az alduai zabutagokról sőt bemutatja azt a 3 királyi sereget is, melyből a király, továbbá a román és szerb uralkodók a Vaskapu megnyitása alkalmából inni fogtak. Megtaláljuk az „Ország világ” e heti számát az angol királyi kitűnő képmását uralkodásának 60-ik évfordulója alkalmából. A többi képek „Hoch und Deutschmeister” epedat a berlini tüzoltókat, a soproni Széchenyi szobrot mutatják be mind a lap magas nívójának megfelelő kivitelben. Csakkelet irtak: S tanella, Zöldes László Justh Béla, Dr. Váradi Antal, Pap Zoltán, Kéri Gyula, Dr. Falk Zsigmond, Adorján Sándor, és mások. Az „Ország világ”-ot a legmeglehetőbban ajánljuk olvasónk figyelmébe a külön álló énegyed alkalmából, mert nemcsak a legkitűnőbb képes beutag, de a legelőkelőbb is. Előfizetési ára negyvenéves csak 2 frt. Mutatványszámot kívánva harkinek ingyen küld a kiadólivatal (Budapest V. Hoid. u. 7. sz.)

Gazdászat.

Néhány szó a száj- és körömfájásról

A száj- és körömfájás (Aphthae epizooticae) a szarvasmarháknak, juhoknak, sertéseknek és kecskéknek állatgyógyászati képződése által jellemzett heveny, fertőző betegsége. A hólyagok képződésének legkedvezőbb helyei a szájnyálkahártyáján, a labiumon a csülkök közti vékony bőr, nem ritkán a tehenek togyrének vékony bőre is.

A hólyagok később felpattannak és egyenetlen szélű sebeket hagynak hátra, melyeket a csülkök közti sokszor vékonyabb, vagy vastagabb pikk borít. Gyakran egyedül, vagy a szájfájás, vagy a körömfájás fejlődik ki, de sokszor mindkettő egyszerre jelentkezik. Őt-hat nap múlva a folytonos hiányok megfelelő kezeléssel mellett gyógyulni kezdenek a száj gyulladása megszűnik és az állatok újra képesek tápszert felenni.

Lasabban megy a gyógyulás a körömfájás. Itt ugyanis nehezebben védhető meg a beteg szervezet befolyásoktól, minő pl. a sár, trágya, alom szalma izgatása stb. sőt néha per continuattem átterjed a betegség a csülkök lágy részeire is és az így keletkezett patagyulladás annyira megy, hogy némely esetekben az állatok levetik az egész szaru cipőt.

A lefolyás súlyosabb szokott lenni a fiatal szopós állatoknál, mint a kifejlett jódobbnaknál. Az ilyen korban a betegséghöz különféle szövődmények szoktak csatlakozni. Ilyen pl. a torokgyulladás. A betegség ugyanis, különösen ha a szájat tisztán nem tartjuk, átterjed a torokra, sőt átterjedhet a légutakra is, úgy, hogy gége, légcső, majd hörgőhurut fejlődik ki. Vagy megtörténhetik, különösen ha a torok megvan támad, hogy — a nyelés nehéz lérén, a tápszer a gégebe és a légcsőba át a tüdőbe jut. Itt rothadni kezd és készen van a tüdőgyulladás, mely mindig ösűködésbe megy át és az állatok leggyakrabban elhullását okozza. Szopós állatoknál gyakran gnomor és béluhurut is találkoztunk, mint a száj- és körömfájás következményével.

A betegség azonban enyhe lefolyású és éppen azért van az, hogy gazdaközönségünk horribilisnek és feleslegesnek tekint minden örintézkedést és zárlatot stb., mit az állategészség rendőri törvény alapján a hatóság elrendel. Pedig a száj- és körömfájás nemzetgazdasági jelentőségét eléggé igazolják azon anyagi veszteségek, melyeket a gazdaközönség a megbetegedett állatok munkaképzetlensége, a tejhozam csökkenése és az állatok lesorványodása folytán szenved.

Ami a gyógykezelést illeti, fődolog az, hogy az állat nyugalomban és tisztaságban tartassék. Ez a két feltétel az, melyek mellett a betegség jóindulatú lefolyását megtartja minden kellemetlen szövődmény nélkül rövid idő alatt elmúlik. Szájfájás esetén igyekezzünk az állat száját tisztán tartani, hogy az ott össze,ülő nyál erjedésbe ne menjen és izgatólag ne hasson a száj úgy is beteg loobos nyálkahártyájára.

E végől gyakran nyújtunk az állatnak tiszta, friss vizet. Aztán a táplálkozást is úgy irányítunk, hogy a beteg nyálkahártya minél kevesebb izgatottságnak legyen kitéve. Ne nyújtunk tehát az állatnak kemény szállas takarmányt, hanem hideg vízzel készített korpás, vagy listes itószert, melyet az állatok sürezen vesznek magukhoz. Etetés után tegyük az állat elé vizet, hogy tápszer részletek ne maradjanak a szájban, mert ez erjedve újra izgatná a nyálkahártya sebeit. Az állatok pedig loobos szájukat sürezen tartják hideg-sziben és az esetleg ott maradt és kártékony tápszer maradványokat maguktól is kiválasztják. Igen jót tesz és a gyógyulást is gyorsítja, ha a száj üregét néha gyenge fertőtlenítőkkel ki öblítjük. E célból vegyünk sós vagy ecetes vizet, Creolin, vagy timsó gyenge oldatot, melyek a sebekre fertőtlenítőleg és összehúzólag foghatnak.

Ha körömfájás is van jelen, akkor elsősorban is arról gondoskodjunk, hogy a talaj és alom az állatok alatt mindig száraz és tiszta legyen. E végől az almot gyakran váltortassuk és annak tisztaságára ügyeljünk. A gyógykezelést a labaknak mosogatásával eszközöljük. Mosogatáshoz használjuk a timsó, vas vagy rézoldat igen gyenge oldatát, Creolin. C rólsár 2%-os oldatát. Vagy ha a sebek makacsan gyógyulnak, hintsünk rá gypsszel kevert kálcilicz port. S így a betegség lefolyását lehetőleg könnyíteni és gyorsítani fogjuk.

Ez a teendője egy gadaembernek, ha a száj- és körömfájás állatállományában fellép. Legtöbb teendője azonban állatállományának szigorú zárlat alá vétele és a betegség bejelentése.

Vármegyénk gazdasági viszonyai közt igen fontos dolog és életkérdés az állattenyésztés. De mit ér az állattenyésztés állatkereskedés nélkül?

Mezőgazdasági statisztika. Kiváncsán lérén, hogy az 1895 évi VIII t. cz. alapján végrehajtott nagy mezőgazdasági statisztikai felvétel tanulságos eredményeit tartalmazó munklatok, a melyek

mint az annak idején kellő számban szétküldött előfizetési felhívásokban jelezve volt körülbelül 840 főlő ivnyi terjedelemben és 5 testet kötetben fognak megjelenni, ezen nagy terjedelem dacára erős vászon kötésben 10 fti yi rendkívüli kedvezményes előfizetési áron szerezhették meg, hazai művelt közönségünk körében minél általánosabban elterjednek: a földmívelésügyi m. kir. minister ur Ó Nagyméltósága az eredetileg f. évi augusztus hó végére kitűzött előfizetési határidőt f. évi október hó végéig meghosszabbította. Amiről lapunk olvasó közönségének figyelmét van szerencsénk felhívni, s egyúttal azt is megemlíteni, hogy az előfizetési határidő elteltével a munka csak az eredeti előfizetési árak négyzerezésére rugó bolti árban megszerezhető.

Piaci árak

1896. október 1.

Buza	—	—	6-40	0-00
Rozs	—	—	5-50	0-00
Árpa	—	—	5-50	6-50
Zab	—	—	5-20	0-00
Kukorica	—	—	5-00	0-—
Burgonya	—	—	0-80	0-—
Lencse	—	—	5-—	0-00

Bab	—	—	6-50	0-—
Lennek	—	—	4-—	0-—
Széna	—	—	2-—	0-—
Zsupszalma kilója	—	—	0-12	0-00

MENET. REND.

Vegyes vonatok		Állomások		Vegyes vonatok	
7012	7014			7011	7013
I. II. III. osztály				I. II. III. osztály	
11:30	23:10	ind. Budapest kp. udv.	érk.	18:00	10:15
2:45	12:05	ind. Hatvan	érk.	2:45	9:45
5:00	3:30	ind. Aszód	érk.	12:12	5:05
5:11	4:02	Iklad-Domony	ind.	12:29	5:22
5:27	4:21	Mácsa	ind.	11:43	5:40
5:38	4:31	Tóth-Györk	—	11:47	5:45
5:52	4:49	Páspók-Hatvan	—	11:55	5:53
6:11	5:14	Acsakürt	—	11:58	5:57
6:20	5:31	Guta	—	10:51	7:01
6:44	5:54	Nógrád-Kövesd	—	10:56	7:06
7:04	6:12	Becske	—	10:51	7:14
7:23	6:35	Nándor	—	9:59	6:21
7:43	6:55	Mohora	—	9:58	6:21
7:54	7:08	Szűgy	—	9:51	6:17
8:00	7:13	erk. Balassa-Gyarmat	ind.	9:58	6:24
12:17	—	erk. ind. Párkány-Nána	ind.	—	—
7:53	—	ind. erk.	—	—	—

10:10	7:00	ind. B-Gyarmat	erk.	8:57	5:44
10:29	7:19	Tráza	ind.	8:54	5:42
11:06	8:30	Szécsény	—	8:59	5:48
11:20	8:44	Ludány	—	7:00	4:51
11:36	8:58	Szakai	—	7:07	4:58
12:11	9:33	Litke	—	7:16	4:51
12:21	9:43	Tárnóc	—	6:57	3:41
12:39	9:51	Rapp	—	6:42	3:26
12:50	10:07	erk. Losoncz	ind.	6:56	3:39
8:30	9:57	erk. Runka	ind.	1:30	6:43
1:41	10:47	erk. Füle	ind.	5:48	2:54

Esti 6 ó. reggeli 5 ó. 59 p.-ig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van jelölve.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DANÓ.
FŐMUNKATÁRS: DR. KOSSACZKY ARNOLD.

Ipolyságon a Nagy-téren

ujjonnan berendezett fűszer- és

190 1-2 csemege-üzlet

olcsó házbérrel, fiam megbetegedése folytán, kedvező feltételek alatt azonnal eladó.

Bővebb értesítés nyerhető

Özv. Ivantvics Máriánál. Ipolyság.

Pályázati hirdetmény.

A „szécsényi Takarékpénztár Részvénytársulat"-nál üresedésben levő pénztárnoki állásra pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása évi 800 fti és minden három évi szolgálat után 10% emelkedés mindaddig, míg az évi fizetés 1000 ftiot el nem éri.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy pályázati kérvényüket képesítési okmányaikkal együtt, folyó évi október hó 15-ik napjáig nyújtsák be.

A megválasztott 2000 fti biztosítékot készpénzben vagy óvadékképes állampapírban, vagy ingatlanra első helyen való bekebelezéssel biztosított jelzálogban tartozik nyújtani.

Az állás 1897. évi január hó 1-én foglalandó el.

Szécsényben 1896. szeptember hó 24-én.

Az igazgatóság.

185. 2-3.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték $\frac{3}{4}$ részéig 20-50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzügyeztet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telek-könyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól okmányszerűleg ajánlva van.

Képviselő keresetlik!

Képviselő keresetlik!

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém mélyen tisztelt vidéki megrendelőmet tiszteletteljesen értesíteni, hogy a Losonczon, gácsi-utca (Szabó-féle házban eddig fennállott

férfiszabó-üzletemet

folyó évi szeptember 20-ától Losonczon ugyan-csak a gácsi-utca, Streisinger-féle házba tette át.

Amidőn az eddigi szíves pártolást megköszönöm, szabadon annak a jövőre való kiterjesztését is kérem.

Teljes tisztelettel

Nagy István,
férfiszabó.

188 2-3

Üzlethelyiség változtatás.

Már 33 év óta főnálló üzletemet a Kossuth-utca 571. számú házba (a posta felé) szeptember 27-én tettem át, hol mindennemű lószerszámok, lovagló szerek s különféle ostorok legjutányosabb áron kaphatók.

Petrovics Mátyás,
szőgyártó.

186 2-2

1855-1896. kb. szám.

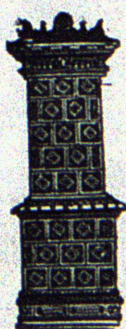
Nógrádvármegye közigazgatási bizottságától.

Hirdetmény.

A nógrádvármegyei h. e. vasút részv. társ. kérelmére a kereskedelemügyi m. kir. minister úr 52868 számú intézkedését Dudesky Borbála és társai halapí földtulajdonosok ellen az 1881. évi XLII. t.-cz értelmében elrendelt kisajátítási eljárás kereszttulvezetésére kiküldött bizottság tárgyalásának határidejeit a közigazg. bizottság által Haláp közszög házába kijelölt összeíróveteli helyiely f. évi okt. 22. napjának reggeli 10 órája tűzöttvén ki, erről az érdekelteket felek oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a kisajátítási tervrajzot és összeírás a tárgyalást megelőző 15 napon kereszttul Haláp közszög házában szabadon megtekinthetik s hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv felet, akkor is határoz, ha a tárgyalásnál az érdekelteket felek közül senki sem jelenne meg. B-Gyarmaton, 1896. évi október hó 1. napján.

191 1-3

Török Z. alispán h. elnök.

CSERÉP KÁLYHA!

— Ajánlom dúsan felszerelt raktáromon a legjobb minőségű, elegáns kivitelű és —
saját készítményű kályháimat.

Kályháim a legjobb tűzálló anyagból készülnek és a legjobb zománczezel láttatnak el.
Különösen ajánlom telülről töltő, szabályozható, szénfűtésre berendezett kályháimat, melyeket fehér, zöld, barna és szürke színekben készítek.

Takaréktűzhely burkolatok fehér, szürke és kék színekben a legolcsóbb áron kaphatók.

Avult kályhák felújítása és javítása gyakorlott munkás által olcsó áron eszközöltetik.

Kiváló tisztelettel

B-Gyarmaton, Régi posta-utca 26. szám.

140 6-12

PENCs FERENCZ, kályhásmester.